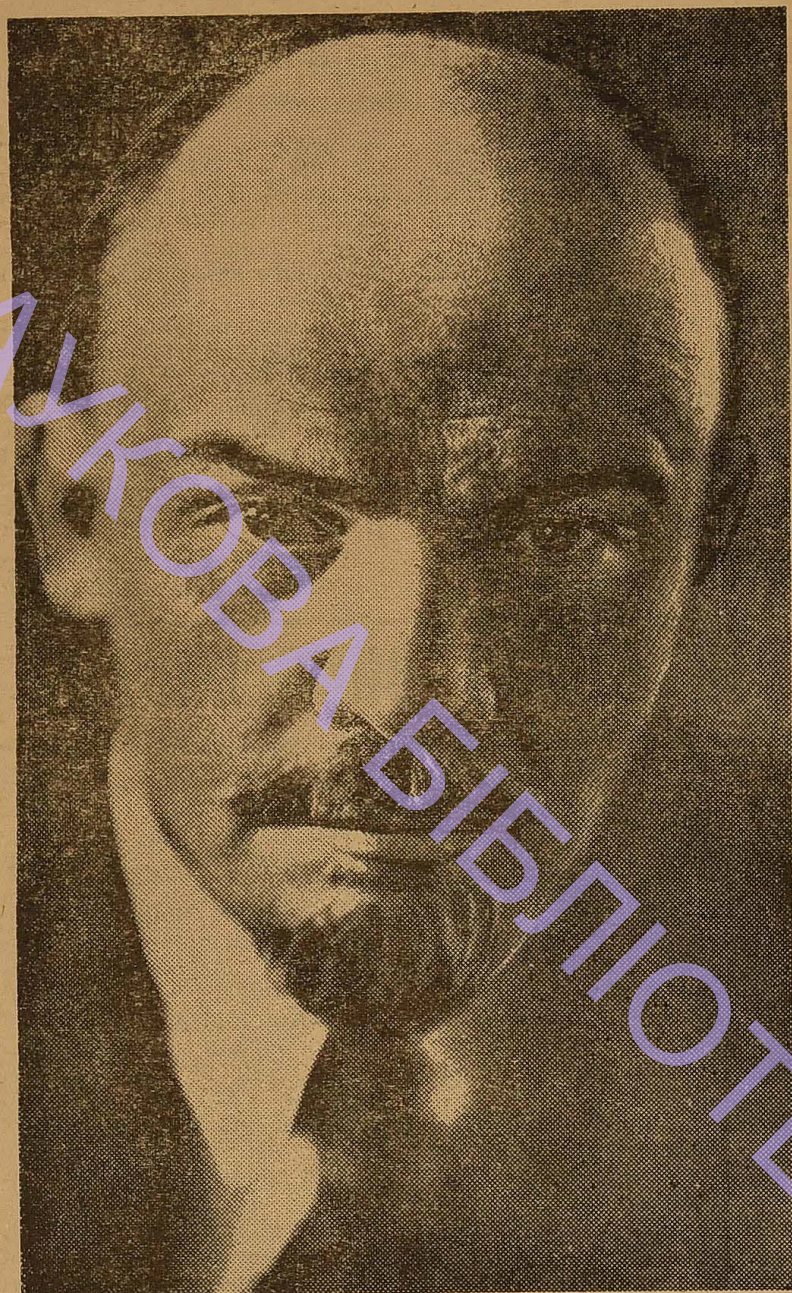

22 квітня — 106 років
з дня народження В. І. Леніна

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ XLII

№ 16 (1230).

22 КВІТНЯ 1976 р.

Ціна 2 коп.

Справжнім святом комуністичної праці став для колективу нашого орденоносного вузу суботник 17 квітня, присвячений 106-й річниці з дня народження В. І. Леніна.

Редакція газети одержала чимало повідомлень про те, як працювали цього дня наші студенти й викладачі.

«ТРУДЯЦІ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ! БОРИТЬСЯ ЗА ВТІЛЕННЯ В ЖИТТЯ ІСТОРИЧНИХ РІШЕНЬ XXV ЗІЗДУ КПРС, ВЕЛИЧНОЇ ПРОГРАМИ ДЕСЯТОЇ П'ЯТИРІЧКИ!

ВПЕРЕД, ДО НОВИХ УСПІХІВ У КОМУНІСТИЧНОМУ БУДІВНИЦТВІ!».

(Із Закликів ЦК КПРС до 1 травня 1976 року).

СВЯТО У ЧЕРВОНІЙ КОСИНЦІ

17 квітня всі радянські люди з радістю вийшли на всенародне свято — Всесоюзний комуністичний суботник. Своєю самовідданою безкорисливою працею вони ще раз продемонстрували свою вірність заповітам Леніна, великим революційним і трудовим традиціям.

Не залишилися осторонь і студенти нашого факультету. Деякі працювали біля гуртожитку № 5, обкопували і підбілювали дерева, засівали на клумбах траву.

Наші курси 18 квітня з піднесеним настроєм прийшли до будинку ФІЛФАКУ. Знали, що будемо працювати на заводі ім. Жовтневої революції.

На заводі нас зустріли привітно і радісно. Організатор недільника, робітник за-

воду кожній групі визначив завдання: прибрати певну територію заводу, покласти в штабелі дошки. Всі з піднесенням взялися до роботи. Було чути веселий сміх, хтось починав співати і всі дружно підхоплювали пісню. Робота кипіла: хто виносив сміття, хто по конвейєру передавав дошки, інші складали їх. Дівочі руки снували так швидко, наче у вправній ткалі біля верстату. Так працюють бджоли теплої весняної дня після дощу, прокинувшись від зимової сплячки.

Філологи встигали і пожартувати. Хтось підмітив (із чуттям спеціаліста в своїй майбутній професії), що багато слів того дня були особливими. Їх можна було об'єднати у певну групу спе-

ціальної професійної лексики: дошка, штабель, територія, платформа, стандарт, розмір. Дівчата добирали слова і сміялися з того, що добути знання «застосовують» на практиці. Трудовий запал охопив всіх, нахто не відчував втоми і не помітив, що із завданням впоралась швидко. Передовиками того дня були всі.

По закінченні роботи пили газ-воду. Якою смачною була вона! Ми були раді, що хоч невеличка часточка нашої праці вплила в гігантський ритм роботи заводу.

Робітники заводу ім. Жовтневої революції сердечно дякували нам за допомогу.

Г. ПОЛЯНСЬКА,
студентка II курсу
філологічного факультету.

З КОМСОМЛЬСЬКИМ ЗАПАЛОМ — ДО ПРАЦІ

Природа в цей день гармонійно відбила настрої студентів юридичного факультету, які вийшли на Всесоюзний комуністичний суботник, присвячений 106-й річниці з дня народження В. І. Леніна. Те, що суботник пройде на високому організаційному рівні, знали задовго до 17 квітня. Деканат факультету з партійним і комсомольським бюро розробили план суботника, вказали, де і що буде робити кожний курс. Особливо гамірно і святково розпочався суботник на будівельному майданчику нового гуманітарного корпусу, де працювали студенти II і III

курсів. Приємним і заохочуючим було те, що поряд з студентами працювали більше 15 викладачів факультету, які теж прийшли на свято праці. Ще більше енергії з'явилося у студентів, коли вони дізналися, що новий корпус — це їхні майбутні аудиторії.

Не менш цікаво пройшов цей день у першокурсників. Вони працювали у спортивному таборі «Чорноморка». Приємно відзначити, що майже всі студенти прийшли на суботник. Було тут місце і праці, і розвагам, і жартам. І в м'яч пограли.

Гарно попрацював і IV

курс. Їм, як старшим на факультеті, довірили прибирати в цей день найдорожче — свій факультет, прилеглу територію. Приємно працювати у приміщенні, яке прибрано своїми руками.

Декан факультету Ю. С. Червоний, його заступник М. П. Орзих не тільки добре організували цей день, але й самі зуміли побувати на всіх місцях, де працювали студенти, і показували приклад комуністичного відношення до праці.

В. МЕЛЬНИЧУК,
секретар комсомольського
бюро юридичного
факультету.

УРОЧИСТІ ЗБОРИ

У великому актовому залі відбулися урочисті збори професорсько-викладацького складу, студентів і співробітників університету, при-

свячені 106-й річниці з дня народження засновника Комуністичної партії і Радянської держави В. І. Леніна.

З доповіддю «106-а річни-

ця з дня народження В. І. Леніна» виступив завідувач кафедрою політекономії, професор О. Г. Лобунець.

Потім учасники художньої самодіяльності університету дали великий концерт.

Віктор БЕРШАДСЬКИЙ

КНИГИ ЛЕНІНА

В насторожене місто
рушили
Вороги, мов брудний потік,
І свобода зашморгом
здушена —
Крок байдужий,
хазяйський крик.
Та чому ж вони
роздратовані,
Переляк у хижих очах?
Лунко пострілами
раптовими
Кожна вулиця їх стріча.
Сігуранця, як миші,
нишпорить...
Але нюху бракує в них.
Чужеземним катам
не вищукать
Зореносних ленінських
книг.
Дивовижним було
видовище
Філерів, що вповзали
скрізь:
В бункери паровозні,
в сховища.
Аж у розпачу знемоглись!
У «Трансїстрії»
новоствореній
Щодня спокою їм нема.
У кварталах міста
нескорених

Від гранат
здрігалась п'ятьма.
І Одеса вірила впевнено,
Нездоланно вірила в те,
Що у наступі —
книги Леніна
У найбільшій
з бібліотек*.
Після вибухів,
як від повені,
Вся у піні гавань була.
Книги Леніна,
міцно сховані,
Надихали на ці діла!
Відкотились на захід
«оппелі»,
Горло ворога стиснув жаж.
Над балконом
красуні-опери
Рятівний піднімався флаг.
І на захід ходою повною,
Наче заклик,
вели полки
Книги Леніна загартовані
І збережені на віки.

Переклав з російської
Олег ДОРОХІН.

* Під час німецько-фашистської окупації в Одеській бібліотеці ім. Горького переховувалися книги В. І. Леніна.

«Свято в червоній косинці» — так ласкаво назвали суботник 17 квітня трудящі нашої країни.

На знімку: із завзяттям працюють студенти університету на суботнику.

Фото О. ЛЕВІТА.

«У РОБОТІ ПО ПЕРЕВІРЦІ ВИКОНАННЯ ВАЖЛИВЕ МІСЦЕ НАЛЕЖИТЬ ОРГАНІ НАРОДНОГО КОНТРОЛЮ. ПАРТІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОВИННІ КРАЩЕ ВИКОРИСТОВУВАТИ ЇХ МОЖЛИВОСТІ, ВСЕМІРНО СПРИЯТИ ЇМ У ЗДІСНЕННІ ПОКЛАДЕНИХ НА НИХ ФУНКЦІЙ».

Л. І. БРЕЖНЕВ.

(Із доповіді «Звіт Центрального Комітету КПРС і чергові завдання партії в галузі внутрішньої і зовнішньої політики» на XXV з'їзді КПРС).

КРАЩЕ ВИКОРИСТОВУВАТИ ВСІ МОЖЛИВОСТІ

Група народного контролю на філологічному факультеті за останні два роки сумлінно виконувала покладені на неї функції. Члени групи неодноразово перевіряли виконання постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про заходи по дальшому удосконаленню вищої освіти в країні», систематично цікавились виконанням навчальних планів та навантажень викладачів, трудовою дисципліною студентів і співробітників факультету. До планів роботи групи включались питання перевірки факультетської документації, стану інвентаризації, готовності гуртожитку і навчального корпусу до вими, роботи буфету, санітарного стану аудиторій та ін.

У першому семестрі цього навчального року члени групи народного контролю звітували на партійних зборах про перевірку участі студентів у сільськогосподарських роботах і зробили ряд серйозних зауважень щодо поведінки окремих студентів третього і четвертого курсів, а також вказали на необхід-

ність посилення виховної роботи з ними агітаторів академічних груп, прикріплених кафедр комсомольських груп, деканату. Місяць праці студентів на колгоспних полях є важливим моментом у трудовому вихованні молоді, і ми переконались, як розкривається свідоме ставлення молоді до праці, до значимості своєї ролі у допомозі колгоспові, державі. Треба обов'язково відзначити тих, хто виявляє своє натхнення, мужність, красу саме у фізичній праці. Керівники груп повинні звітувати докладними характеристиками на кожного студента.

Протягом березня члени групи народного контролю від студентів разом з комсомольським активом перевіряли стан відвідування студентами занять. Свої зауваження і пропозиції вони подали студентському деканату для вирішення справи.

Звичайно, у факультетській групі ще немало й недоліків. Вони, перш за все, пов'язані з наявним складом групи, з його мінливістю і

якістю. Звідси не завжди ритмічна робота, затримка відповідної інформації при перевірці. Її поверховість, по-друге, ще немає повної гласності про все те, що зробила група.

Партійна організація факультету, зокрема партбюро, цікавиться роботою групи народного контролю, але недостатньо. Слід подумати про якісний склад групи народного контролю університету. Про поліпшення якісного складу органів народного контролю говорилось в постанові ЦК КПРС «Про партійне керівництво органами народного контролю в Латвійській РСР». У доповіді тов. Л. І. Брежнева на XXV з'їзді КПРС сказано, що органам народного контролю належить важливе місце в перевірці виконання і «партійні організації повинні краще використовувати їх можливості, всемірно сприяти їм у здійсненні покладених на них функцій».

М. ДОБРОГОРСЬКИЙ,
голова групи народного контролю філологічного факультету.

Ми — народні контролери

Багато років у головній групі народного контролю працює доцент кафедри криміналістики, кримінального права і процесу І. В. Постіка. Наш кореспондент зустрівся з ним. Пропонуємо запис їх бесіди.

Ігоря Володимировича я знайшов у криміналістичній лабораторії, переповненій студентами. Звільнившись від справ, він відповів на мої запитання:

— Як Ви відноситься до роботи в групі народного контролю?

— Це ж доручення, його треба виконувати.

— Але не кожен може працювати в народному контролі?

— Це залежить від особистих якостей людини.

— Які якості, на Ваш по-

гляд, необхідні народному контролеру?

— Принциповість, скромність.

— Але ж не всі правильно розуміють принципи?

— Багато в чому це залежить від самого перевіряючого. Необхідно вміти розмовляти з людьми, бути тактовним. Ми не ревізори, не особи, покликані карати «все і вся», ми — народні контролери, і про це не слід забувати. Гадаю, що найкращий варіант — поєднання принципиовості з доброзичливістю.

— У недалекому минулому Ви були експертом-криміналістом, зараз викладаєте курс криміналістики. Юридичні знання Вам, безумовно, допомагають?

— Звичайно. Як у роботі з документами, так і у роботі з людьми.

— Являєтесь членом головної групи народного контролю, Ви брали участь у перевірках різного характеру. Вірогідно, і Ваших знань не завжди вистачає?

— Так. Саме тому і залучаються спеціалісти. Відмовлятися від послуг товаришів

— значить забути, що народний контроль — це громадський контроль. Без допомоги працювати неможливо. Нерідко спеціалісти, що залучаються, виконують основну роботу по перевірці, а ми намагаємось по можливості їм допомогти. Порушення можна виявити лише у тому випадку, якщо розміщеш у тій справі, яку перевіряєш, якщо заздалегідь готуєшся. «Наскоком» тут нічого не зробиш.

Розмовляючи пізніше з головною головною групою народного контролю В. В. Сенюшкіним, я зрозумів, що «теоретичні» положення Ігоря Володимировича не розходяться з його практичною діяльністю. «Глибоко принципова людина, яка добре знає свою справу. Безвідмовний у виконанні завдань головної групи» — так коротко охарактеризував його Е. В. Сенюшкін.

Хотілося б додати, що крім роботи у народному контролі І. В. Постіка очолює бюро товариства «Знання» (на юрфаці), є керівником V курсу вечірнього відділення, членом профкому університету. Та не любить Ігор Володимирович розповідати про свої справи, він просто виконує доручення.

В. СЕВЕРНИЙ.

На фото: І. В. Постіка.

Через деякий час в нашому університеті відбудуться звітно-виборні збори народних контролерів. Це значна подія в житті нашого колективу. Народні контролери університету провели значну роботу. План, накреслений нами, в основному, виконано. Та цього мало, адже не все можна планувати, не все в нашому житті можна передбачити.

У зв'язку з виборами мені хотілося б висловити деякі думки і внести конкретні пропозиції.

Народний контролер не

50 чоловік, працювали вони там — 25 днів. Отже, близько 500 крб. хапуні радгоспу хотіли покласти собі в кишеню. Представники народного контролю нашого університету своїм втручанням завадили цьому. Більш того, завгосп радгоспу «Комінтернівський» за свої нечесні вчинки був звільнений з роботи.

Відмінно працював тоді представник народного контролю студент IV курсу Н. Буяк.

А тепер про труднощі, з якими зустрічаємось, коли

БУТИ БІЛЬШ ВИМОГЛИВИМ!

може обходити порушення, які ще зустрічаються. Він повинен проявляти ініціативу і вступати в активну боротьбу з порушниками закону чи правопорядку. Мені хотілося б навести конкретний приклад.

В минулому році під час сільгоспробіт в радгоспі «Комінтернівський» студенти скаржились на дороге і погане харчування. Скарга була справедливою. Тоді народні контролери нашого університету і керівники студентів проявили ініціативу і перевірили всю документацію студентської ідальні. Результати були явно на користь студентів. Завгосп стверджував, що студентське харчування коштує радгоспу 1 крб. 10 коп. в день на студента. При перевірці виявилось, що харчування коштувало тільки 69 коп.

Студентів на роботі було

проявляємо ініціативу, коли перевіряємо не «за планом». У народних контролерів немає ніякого документу, який би підтверджував, що той чи інший дійсно представник народного контролю.

Так було і в радгоспі «Комінтернівський». Коли ми попросили у завгоспа накладні для перевірки, нам сказали: «Хто ви такі, хто уповноважив вас перевіряти документи?» Добре, що тоді нам допоміг директор радгоспу В. П. Логвинов.

Тому хочу запропонувати, щоб народним контролерам видавався документ, який би засвідчував їхню особу. Такий документ допоміг би нам працювати більш активно і більш сміливо.

Я. НЕЙДОРФ,
заступник голови головної групи народного контролю.

Велику роль відіграють народні контролери в житті кожного колективу. Особливого значення їх діяльність набуває після історичних рішень XXV з'їзду КПРС, який намітив шляхи дальшого розвитку нашої Батьківщини в 10-й п'ятирічці — п'ятирічці ефективності і якості. В цьому плані велика роль факультетських груп народного контролю як перших помічників адміністрації на факультеті. Від їхньої активності і оператив-

ки в школах на денному та вечірньому відділеннях. Виявлені дані з усіх цих питань доповідаються декану факультету і використовуються при обговоренні їх на вчній раді факультету.

Сектором економії і бережливості проводяться перевірки готовності кафедр і загальних аудиторій до початку першого і другого семестрів учебного року. Первіркою діяльності коменданта факультету було встановлено, що облік матері-

Діє факультетська група

ності залежить усунення багатьох недоліків.

Група народних контролерів біологічного факультету за період своєї роботи з грудня 1973 року по сьогоднішній день систематично займалась перевіркою відвідування студентами лекцій і практичних занять шляхом рейдів на всі курси, на протязі всього робочого тижня. За матеріалами перевірок студенти, що пропустили заняття без поважних причин, викликалися на засідання студентського деканату, в результаті чого ряду студентів наказом ректора університету оголошено адміністративне стягнення. І треба сказати, що такі заходи впливу допомагають: кількість студентів, що запізнюються або пропускають заняття, значно зменшилась. Учебний сектор неодноразово перевіряв проведення атедацій студентів на лекціях і практичних заняттях, проведення педагогічної практи-

альних цінностей знаходиться в стані, що не виключає зловживань. Об'єктом неодноразових перевірок служив виварій факультету, та, на жаль, ряд недоліків виявляється систематично: порушення трудової дисципліни співробітниками виварію, недоброякісне відношення до виконання своїх службових обов'язків та ін.

Побутовим сектором здійснювались перевірки по розподілу місць в гуртожитку, санітарного стану ідальні при гуртожитку № 4 і буфету на факультеті.

Коло питань групи народного контролю цим переліком далеко не вичерпується. Тому майбутні звіти і перевірки груп народного контролю факультетів повинні бути використані як важливий етап у їх житті і покращенні, дальшої роботи.

Г. КУВАРЗІНА,
голова групи народного контролю біологічного факультету.

НАРОДНІ ДОЗОРЦІ

роботи народних контролерів Одеського державного університету

Ширше застосовувати ЕОМ в урбовому процесі

Почались звіти і вибори в групах і постах народного контролю. Народні контролери уважно аналізують свою діяльність, намічають конкретні заходи, які сприятимуть успішному виконанню планів першого року 10-ї п'ятиріччя.

Найважливішим завданням університету є підвищення ефективності і якості урбового процесу для того, щоб давати країні висококваліфікованих спеціалістів, ідейних борців за комунізм, здатних успішно вирішувати складні завдання, поставлені партією і народом.

Учбовим сектором головної групи проведено декілька перевірок, що стосуються виконання Постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про заходи по дальшому удосконаленню вищої освіти в країні». У сферу уваги народних контролерів включено різні сторони урбового процесу: трудова дисципліна, забезпечення методичною літературою, учбовим і науковим інвентарем, розподіл урбового навантаження серед викладачів, стан

аудиторій і кімнат для занять в гуртожитках і т. ін. У свій час народними контролерами були виявлені недоліки, що мали місце в розподілі урбового навантаження і використанні урбового інвентаря на військовій кафедрі. Тепер ці недоліки усунуто.

Одним з істотних моментів урбового процесу є контроль і облік поточної успішності студентів. При вимогах, які ставить Мінвуз УРСР, ефективне проведення цієї роботи неможливе без допомоги навчаючих і перевіряючих машин.

Як показали перевірки, ще не всі кафедри запровадили у себе цю прогресивну форму. В той же час деякі кафедри вже мають позитивний досвід. Так, на кафедрі інженерної геології та гідрогеології при підготовці студентів до залків і екзаменів, а також для контролю поточної успішності використовуються машини «Контроль В.8» та «Контроль В.10». Розроблено програми для цих машин з курсів «Інженерна геологія»,

«Грунтознавство», «Механіка ґрунтів». Слід відзначити і добру постановку урбово-методичної роботи на геолого-географічному факультеті. Видано ряд методичних посібників з лекційних курсів і практикумів, тексти лекцій з деяких спецкурсів. Все це безсумнівно сприяє підвищенню успішності студентів, якості їх знань.

Використання ЕОМ в урбовому процесі має ще одну сторону, а саме застосування їх для розрахунків при деяких практичних роботах. При виконанні курсових, дипломних робіт, УДРС та НДРС. Тут значний досвід накопичений кафедрою астрономії. Використання ЕОМ дозволяє ставити і вирішувати значно складніші завдання, ніж раніше.

На наш погляд, доцільно було б організувати широкий обмін досвідом між всіма кафедрами по всебічному використанню ЕОМ в урбовому процесі.

О. МАНДЕЛЬ,
член головної групи
народного контролю.

«ОРГАНИ НАРОДНОГО КОНТРОЛЮ ЗАЙМАЮТЬ ВАЖЛИВЕ МІСЦЕ В РАДЯНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ, Є ОДНІЄЮ З ФОРМ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ДЕМОКРАТІЇ. ЧЕРЕЗ НИХ ШИРОКІ МАСИ ТРУДЯЩИХ ЗДІСНЮЮТЬ ПРАВО КОНТРОЛЮ В ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ, ГОСПОДАРСЬКОГО І КУЛЬТУРНОГО БУДІВНИЦТВА, БЕРУТЬ УЧАСТЬ В УПРАВЛІННІ СПРАВАМИ ДЕРЖАВИ».

(Із «Положення про органи народного контролю в СРСР»).

Корисна, потрібна робота

Все життя, можна сказати, у асистента кафедри ґрунтознавства Ольги Яківни Лебедевої пов'язане з Одеським університетом — понад 30 років перебуває вона в стінах цього одного з найстаріших вузів республіки! Закінчила його і залишилася тут працювати, на геолого-географічному факультеті.

Багато в неї різних громадських доручень. «Мене інколи жартома називають «тричі» секретарем — посміхається Ольга Яківна. — Мається на увазі, що я секретар кафедри, секретар геодезичної секції Одеського відділення Всесоюзного астрономіко-геодезичного товариства, а з 1971 року — обрала секретарем факультетської групи народного контролю».

Так у життя Ольги Яківни увійшов народний контроль. Здавалося б, нескладні доручення у секретаря факультетської групи — оформлення документації, ведення її, збори та інші організаційні справи. Але дуже відповідальні, бо потребують ретельного відношення, багато часу. І крім того — секретар

тар бере участь у перевірках, які проводять народні контролери.

Різноманітне коло питань, яких торкаються у своїй роботі народні контролери. «Значне місце займає перевірка урбової роботи, — розповідає О. Я. Лебедева. — Це і перевірка розподілу навантаження серед співробітників факультету, і правильності призначення стипендій, і багато іншого... А перед від'їздом студентів на сільгосп роботи нам доручили перевірити, чи всі ті, хто був звільнений від них, мають на це право. Ось і виявилось, що деякі нечесні студенти представили «липові» довідки про хворобу. До них деканатом були вжиті суворі заходи».

Нещодавно О. Я. Лебедева очолила за дорученням головної групи народного контролю перевірку відвідування студентами лекцій і практичних занять. Під її керівництвом народні контролери З. П. Мазина, В. К. Штангеев, О. Г. Лиходедова, С. П. Позняк, член профбюро Ю. Г. Баландін провели велику роботу, зібрали необхідні дані, зробили детальний аналіз їх і результати були подані в деканат для вжиття відповідних заходів. Сумлінна робота народних контролерів була відзначена керівництвом головної групи народного контролю університету.

«Робота народних контролерів — корисна, потрібна, — говорить Ольга Яківна. — Викриття і усунення недоліків, попередження їх — один із шляхів підвищення якості і ефективності всієї нашої роботи».

К. ПАВЛОВА,
Б. ПЕРЕЖНЯК,
На фото: О. Я. Лебедева.

розсилаються на підприємства та в організації, де дана тематика може становити інтерес.

Патентна служба про-

дивідуальному порядку деканами факультетів роз'їзди сумісників у відрядження для виконання проектних робіт в господарських

ПРАЦЮВАТИ КРАЩЕ

Нові завдання, висунуті XXV з'їздом КПРС, потребують удосконалювати форми і методи роботи народного контролю.

Особливу увагу у Звітній доповіді ЦК КПРС з'їзду партії звернено на контроль і перевірку виконання прийнятих рішень — як найважливішу частину організаційної роботи. В зв'язку з цим відзначено, що «в роботі по перевірці виконання важливе місце належить органам народного контролю. Партійні організації повинні краще використовувати їх можливості, всемірно сприяти їм в здійсненні покладених на них функцій».

Органи народного контролю працюють під керівництвом партії і уряду, є їх активними помічниками в повсякденній діяльності по вихованню кадрів у дусі високої організованості і дисципліни.

Найважливішим завданням органів народного контролю, як про це свідчить «Положення про органи народного контролю в СРСР», є своєчасне попередження кадрів про помилки і промахи в роботі, прагнення усунути виявлені недоліки. Народний контроль обов'язково доводить до уваги колективу результати перевірок, вжиті до них заходи широко використовуючи такі засоби, як преса, радіо, телебачення. У нас, на жаль, ще не всі групи і пости народного контролю факультетів, майстерень, наукових підрозділів будують свою роботу на основі гласності. Вони своєчасно не інформують свої колективи про вживані заходи до усунення недоліків шляхом висвітлення матеріалів у багатотиражці, в стінгазетах

і на Дошці народного контролера. В кращому випадку колектив дізнається, як здійснюються їх пропозиції і рекомендації із звітної доповіді на зборах.

Групи і пости народного контролю мало залучають до участі в перевірках вечірних, викладачів, співробітників, пенсіонерів, домашніх господарок.

Групи народного контролю університету і його секторам велику допомогу могли б надати ініціативні товариші — ветерани праці доценти Є. В. Сизоненко, Є. В. Гороховська, С. М. Ковбасюк, Є. В. Позигун, А. А. Мамонтова, М. В. Домбровська, О. О. Гітаренко, І. О. Бурштейн, А. В. Гриньова, С. А. Савицька, професори Л. А. Семенов, М. Ф. Сетініна і багато інших.

У комплексі заходів по покращенню роботи народних контролерів нового складу треба врахувати заохочення активістів народного контролю, які найбільше відзначились, а також всебічно розвивати і популяризувати громадську активність товаришів, що надіслали пропозиції по усуненню недоліків і підвищенню ефективності і якості роботи на місцях.

Нам мало пишуть. Мало рекомендацій трудящих нашого колективу і... мало скарг. Це ще не говорить про те, що в нас в адмінгоспчастині, на факультетах та інших організаціях все добре. Це значить, що народному контролю треба краще працювати, пам'ятати, що робота членів груп і постів народного контролю є почесним громадським обов'язком.

А. ДЬОМІНА,
професор.

В листопаді—грудні 1975 року комісія обласного комітету народного контролю перевіряла стан організації науково-дослідних робіт в нашому університеті. В рішенні обласного комітету народного контролю поряд з позитивними сторонами роботи в цьому напрямку були відзначені недоліки в керівництві господарськими науковими дослідженнями з боку завідуючих кафедрами, керівників наукових організацій. Справедливий критичі було піддано той факт, що закінчені в університеті бюджетні науково-дослідні роботи не знаходять виходу в практику, а з числа закінчених господарських робіт впроваджується не більше 40 процентів.

Комунисті наукової частини і група народного контролю під керівництвом начальника НДСу М. Я. Петренко розробила заходи по усуненню недоліків в організації наукових досліджень, відзначених Одеським обласним комітетом народного контролю. Сьогодні ці заходи успішно реалізуються.

Постанова обласного комі-

НАШІ ПЛАНИ. НАШІ ЗАВДАННЯ.

тету народного контролю була уважно вивчена з науковими керівниками госпбюджетних і госпдоговірних тем. Створено науково-технічну раду.

Університетська комісія і факультетські групи по впровадженню закінчених науково-дослідних робіт у виробництво переглянула плани впровадження на предмет скорочення строків впровадження закінчених НДР у народне господарство країни. Особлива увага приділялась впровадженню закінченої бюджетної тематики. З цієї метою підготовлені рекламні листи, в яких подана анотація на закінчені науково-дослідні роботи. Такі листи

дають аналіз закінчених у 1975 році науково-дослідних робіт з метою визначення виконаних на рівні винаходів і можливості захисту їх авторськими свідоцтвами. Організовані патентні дослідження по розробках, розпочатих у 1976 році. Проведена також необхідна робота по підвищенню рівня винахідницької і патентно-лицензійної роботи.

Вжиті заходи до упорядкування обліку роботи і оплати сумісників з госпдоговірних тем. Питання участі професорсько-викладацького складу у виконанні госпдоговірних науково-дослідних робіт вирішуються в ін-

дивідуальному порядку деканами факультетів роз'їзди сумісників у відрядження для виконання проектних робіт в господарських

і бюджетних тем погоджуються з урбовою частиною університету. Велика увага приділена розвиткові такої перспективної форми співробітництва з підприємствами і організаціями країни, як заключення договорів про творче соціалістичне співробітництво. Сьогодні заключено 31 такий договір.

З метою комплексної тематики наукових досліджень сьогодні ведеться робота по створенню науково-виробничого комплексу між Одеським університетом і заводом «Одескабель».

Є. АНАНЬЄВ,
заступник начальника
НДСу ОДУ.

ОБМІНЯЛИСЯ ДОСВІДОМ

Весною в усіх вузах країни проводяться наукові студентські конференції. Стало традицією у вигляді обміну досвідом запрошувати на ці студентські форуми гостей з інших міст Радянського Союзу. За останній час така форма дружніх зв'язків між науковими товариствами університетів стає все більш популярною.

Характерно, що цей вид інформаційного обміну здійснюється не тільки в рамках однієї республіки, а й у масштабі Радянського Союзу. Так, наприклад, нещодавно завершила свою роботу наукова студентська конференція Латвійського державного університету, яка проходила з 5 по 11 квітня в Ризі, учасником якої мені випало бути. За цей період на юридичному факультеті в п'яти сесіях було прочитано 107 студентських доповідей. Більшість з них свідчить про серйозну самостійну роботу, пророблену студентами у підготовці до Тижня науки. Різні за своєю тематикою, вони дозволяють виявити значний інтерес студентів до проблем особи. Проблема особи знайшла своє відображення не тільки в тих роботах, що були присвячені загальній теорії держави і права, а й в роботах з галузевих юридичних наук.

Кращі виступи були від-

значені почесними грамотами, книгами з автографами викладачів юридичного факультету Латвійського університету та іншими подарунками.

Загальне визнання одержали доповіді гостей: Андрія Вілкса, слухача Омської вищої школи міліції «Методологічні основи вивчення соціального і біологічного в особі», Олександра Бабошина «Загальний закон капіталістичного накопичення — об'єктивна основа злочинності в капіталістичному суспільстві» та студента Кишинівського університету Сергія Соколова «Обмежена матеріальна відповідальність робітників і службовців за збиток, заподіяний підприємству».

Слід відзначити деяку своєрідність конференції в організаційному плані. На відміну від нашої, вона спочатку проходила по сесіях, на протязі 4-х днів, а потім відбулось пленарне засідання, на яке було винесено кращі доповіді студентів юридичного факультету Латвійського університету і гостей (пленарне засідання проходило в масштабі юридичного факультету).

У процесі обміну інформацією про роботу ради НСТ, про роботу студентських наукових гуртків обговорювалось питання про доцільність проведення конкурсу на кращий гурток, які при цьому

повинні бути критерії оцінки активності їх членів. На жаль, рада НСТ Латвійського університету недостатньо використовує принцип наочності у своїй роботі. Тому пропозиція про те, щоб діяльність ради знаходила своє відображення, наприклад, в стіній пресі була схвалена всіма присутніми. Таким джерелом інформації може бути, наприклад, Бюлетень СНТ, в якому щомісяця відзначатимуться результати гурткової роботи, позитивні показники, недоліки. Завдяки цьому своєчасно переймається досвід роботи того чи іншого гуртка, між гуртками буде підтримуватись тісний зв'язок, реальнішою стане можливість комплексного дослідження тієї чи іншої проблеми юридичної науки. Не завадило б частіше запрошувати на засідання гуртка практичних працівників. Це дозволить більш всебічно підійти до дослідження питань цивільного, кримінального права та інших дисциплін.

На закінчення хочеться відзначити гостинність, теплоту хазяїв. Не дивлячись на те, що вони мають порівняно невеликий досвід проведення конференції з участю гостей, все ж організація культурно-естетичних заходів виявилась на високому рівні.

В. ЗАХВАТАЄВ,
студент III курсу юрфаку.

ЦІКАВА БЕСІДА

Чи існує генна злочинність? Чи кожне покарання виховує? Ці та багато інших питань піднімалися в бесіді, організованій кафедрою педагогіки в гуртожитку № 2. Гостями студентів були завідуючий кафедрою педагогіки доцент І. І. Кобиляцький, доценти цієї ж кафедри Г. П. Гребінна, Т. М. Федотова,

В. Т. Ружейніков, Л. М. Васильєва, доцент кафедри психології Т. М. Козіна, доценти кафедри криміналістики, кримінального права і процесу К. І. Удалих, І. В. Михайлов.

Гострі дискусійні проблеми на стику криминології, психології і педагогіки викликали у студентів великий

інтерес. До пізнього вечора не стихали суперечки. Наводилися аргументи, висловлювалися власні думки. З великою увагою були вислухані точки зору викладачів різних кафедр. Багато нового почерпнули з цієї бесіди студенти і слухачі підготовчого відділення.

Співробітники кафедри педагогіки піднесли в дарунок гуртожитку понад 50 книг.

В. ВІКТОРОВ.

Слово
про
слово

НАЗВИ ЧАСУ

У сучасній російській літературній мові слово **время**, а в українській — слово **час** є назвою поняття тривалості існування всіх явищ та предметів, що вимірюється роками, місяцями, днями, годинами, хвилинами тощо. Слова **время**, **час**, були вже в праслов'янській мові. Правда, первинне значення їх у праслов'янській мові було дещо іншим. Так, слово **время** спочатку вживалося у значенні «те, що вертеться і повертається у своє вихідне положення». На думку вчених, слово **время** і утворилося від слова **вертеться**, і в праслов'янській мові спочатку звучало як **верт-мен**.

Слово **час** утворилося від основи праслов'янського дієслова **чати**, вживаного в значенні «чекати», за допомогою суфікса **сь: ча+сь**. Первинне значення слова **чась**, було таке: «те, на що треба звернути увагу й помітити», «те, що миттю відбувається». Значення миттєвості дії слово **час** зберегло й тепер у таких, наприклад, російських словах, як **сейчас**, **тогочас**. Згодом слово **час** стало вживатися, наприклад, в українській мові в значенні «время», а в російській — у значенні «година».

У російській мові слово

год, а в українській — слово **рік** уживається в значенні «проміжок часу, що відповідає періодові обертання Землі навколо Сонця». У такому значенні ці слова в наших мовах стали вживатися тільки з XIV—XV століття. А до того у праслов'янській та давньоруській мові слова **год**, **рік** могли вживатися, наприклад, у таких значеннях: «свято», «доля», «зручний, вигідний час», «час взагалі, рос. время», нарешті, «час у 12 місяців».

Рік, як відомо, має такі періоди, пори року — **весну**, **літо**, **осінь**, **зиму**. Всі ці назви періодів року російська та українська мова успадкували з мови праслов'янської. Розповімо коротко історію цих назв.

У сучасній російській та українській мові назви пори року вживаються в таких значеннях:

Весна — пора року, яка настає після зими й характеризується подовженням дня та помітним потеплінням.

Літо — найтепліша пора року між весною та осінню.

Осінь — пора року між літом і зимою, яка характеризується скороченням дня, поступовим похолоданням тощо.

Зима — найхолодніша по-

ра року між осінню та весною.

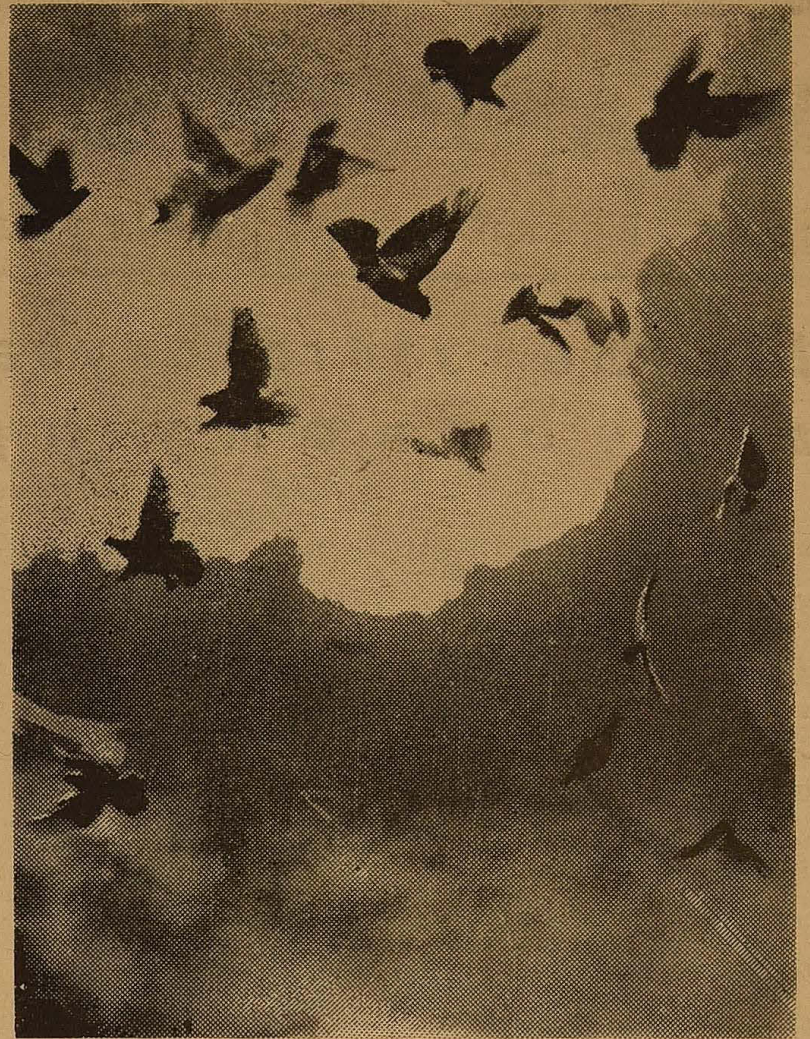
Та в праслов'янській і давньоруській мові ці назви пори року вживалися і в дещо інших значеннях. Так, у праслов'янській мові первинне значення слова **весна** було таке: «пора року, коли в природі все сяє, світиться, блищить». У такому значенні в праслов'янській вживалося і слово **яр**. У закарпатських українських говорах слово **яр** ще й тепер може вживатися в значенні «весна». Збереглася ця назва і в українських прислів'ях: «Яр — наша отець і мати, хто не посіє, не буде збирати». Следи цієї назви збереглися в наших мовах і в назвах весінніх посівів зернових культур, як напр., рос. **ярова** пшениця, **ярина** тощо.

Слово **літо** в праслов'янській мові могло вживатися в таких значеннях: 1) «період дощів», 2) «найтепліша, найприємніша, радісна пора року»; 3) у значенні «год, рік».

Слово **осінь** у праслов'янській мові вживалося в значенні «пора польових робіт, час жнив та збирання оwoців», слово **зима** — в значенні «пора дощів, снігу та хуртовин».

Історію слів — назв часу ми подали коротко і в найпопулярнішому викладі.

А. МОСКАЛЕНКО.

ЛЕТІТЬ ВИ, ГОЛУБИ, ЛЕТІТЬ!

Фотоетюд О. ЛЕВІТА.

СПОРТИВНІ НОВИНИ

ТРИКРАТНІ ЧЕМПІОНИ

В обласному шахово-шашковому клубі профспілок закінчилась першість обласної СДСТ «Буревісник» з шашок. Змагання були початком другого етапу спартакіади вузів міста, присвяченої XXV з'їзду КПРС та XXI Олімпійським іграм.

Сім команд-учасниць були розбиті на 2 підгрупи і з самого початку змагань стало видно, що до цього турніру всі спортсмени добре підготовлені.

В першому турі шашки ОДУ — переможці першості 1974 та 1975 років зустрілись з командою Одеського електротехнічного інституту зв'язку. Рахунок цієї зустрічі: 5:5. Потім перемоги над командами ОВІМУ (8,5:1,5) та ОМІ (7,5:2,5).

У фіналі за I місце наші представники перемогли спортсменів Одеського технологічного інституту ім. Ломоносова: 6,5:3,5. Остання зустріч продовжувалась біль-

ше 4-х годин і показала, що дружба, завзятість колективізму багато допомагають у спорті.

За команду ОДУ — трикратних чемпіонів обласної СДСТ «Буревісник» виступали: кандидати в майстри спорту В. Нескромних (фізфак, вечірнє відділення), С. Безпрозваний (юрфак, вечірнє відділення), В. Подставкіна (юрфак), першорозрядники М. Ривкін (біофак, вечірнє відділення), А. Галич (юрфак), Ю. Волков (фізфак), І. Коєв (мехмат), Н. Ігошин (викладач кафедри фізгеографії), І. Злочевська (мехмат, вечірнє відділення), Р. Зорченко (мехмат), другорозрядники А. Шестов (юрфак, підготовче відділення), Г. Ковальчук (лаборант кафедри фізвиховання), І. Братінов (юрфак), В. Комаров (геофак), Н. Глухов (доцент фізфаку).

М. СУХАРЬ,
тренер ОДУ.

Декада спорту

Успішно пройшла декада спорту між Одеським університетом і Одеським медичним інститутом, присвячена XXXI річниці Перемоги радянського народу над фашистською Німеччиною.

Це був огляд спортивних резервів перед спартакіадою обласної ради СДСТ «Буревісник» та VII республіканськими студентськими іграми. Якщо розглядати чисто спортивні результати, то можна відзначити, що декаду виграв медичний інститут, який посів першість у 5-ти видах спортивної програми. Наші спортсмени перемогли в чотирьох видах. Першими були традиційно сильні волейбольні команди медінституту, які не залишили нашим волейболістам ніяких шансів на перемогу. В пертій боротьбі баскетболісти університету змогли переграти своїх «друзів-суперників» і принести переможні очки.

Та завдання декади не обмежувалось лише спортивними рамками. Головне — встановлення дружніх зв'язків, налагодження нових контактів як наукових, так і спортивних. Обмін спортивним досвідом повинен послужити справі розвитку масового спорту в нашій країні.

У велике свято перетворилось закриття декади, яке відбулося 7 квітня у ВАЗІ університету. При підведенні підсумків було відзначено, що цю добру традицію слід підтримувати і розвивати.

В. ДРЬОМІН,
кореспондент «ЗНК».

Ректорат, партком, профком, комітет ЛКСМУ ОДУ і кафедра фізичної географії висловлюють глибоке співчуття асистенту кафедри Б. Я. Бурлаці з приводу тяжкої втрати — смерті батька, почесного залізничника СРСР БУРЛАКИ Якова Луїяновича.